

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobce: M. K.
sídlem X

zastoupen JUDr. Hanou Novotnou, advokátkou
sídlem Jaselská 202/19, 602 00 Brno

proti
žalovanému: Krajský úřad Jihomoravského kraje
sídlem Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 2. 2020, č. j. JMK 20670/2020, sp. zn. S-JMK 13325/2020/OD/Šv,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce napadl u Krajského soudu v Brně (dále též „krajský soud“) svou žalobou rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 2. 2020, č. j. JMK 20670/2020, sp. zn. S-JMK 13325/2020/OD/Šv (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto jeho

odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru dopravně-správních činností (dále též „prvostupňový orgán“), ze dne 7. 1. 2020, č. j. ODSČ-38741/19-24, sp. zn. ODSČ-38741/19-SOB/V (dále též „prvostupňové rozhodnutí“ nebo „rozhodnutí o přestupku“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí (dále též „zákon o silničním provozu“), kterého se měl dopustit tím, že jako provozovatel vozidla tov. zn. Jaguar, RZ: X, v rozporu s ust. § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Porušení pravidel silničního provozu výše uvedeným vozidlem spočívající v neoprávněném stání, tedy porušení povinnosti řidiče podle ust. § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, mající znaky přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona, bylo Městskou policií Brno zjištěno dne 3. 4. 2019 v 11:37 hod. na pozemní komunikaci ulice Jaselská 19 v Brně, kdy neznámý řidič vozidla nerespektoval dopravní značkou stanovený „Zákaz stání“ (B 29) v době blokového čištění pozemní komunikace a přilehlých parkovacích ploch.
3. Za spáchání uvedeného přestupku byla žalobci uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

II. Napadené rozhodnutí

4. V rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný nejprve zrekapituloval obsah správního spisu a dosavadní průběh řízení. Ve vztahu k odvolacím námitkám pak uvedl, že právem chráněný zájem spočívá v nyní projednávané věci v dodržování pravidel silničního provozu. Jeho účastník není podle žalovaného oprávněn sám posuzovat, zda se bude dopravním značením řídit, resp. zda je platné či nikoliv. Pro účely posouzení odpovědnosti provozovatele vozidla za přestupek je pak rozhodné, že byly neznámým řidičem naplněny znaky přestupku, přičemž společenská škodlivost není zcela vyloučena.
5. Kromě toho žalovaný zdůraznil, že ústavní konformita právní konstrukce sekundární odpovědnosti provozovatele vozidla byla již posouzena Ústavním soudem, který dospěl k závěru, že dotčená ustanovení zákona o silničním provozu jsou v souladu s ústavním pořádkem. V tomto směru nelze dovozovat nezákonnost prvostupňového rozhodnutí pouze proto, že jednání provozovatele vozidla nelze kvalifikovat jako pokus přestupku.
6. Současně žalovaný vycházel z toho, že skutkový stav věci byl zjištěn bez důvodných pochybností. Na základě dotčených ustanovení zákona o silničním provozu se proto ztotožnil se závěrem prvostupňového orgánu, že žalobce svým jednáním naplnil formální znaky přestupku provozovatele vozidla, protože nezajistil, aby byla ze strany neznámého řidiče dodržována pravidla silničního provozu. Stejně tak měl žalovaný za to, že bylo v řízení postupováno v souladu se zákonem. Žalobce na výzvu totožnost řidiče vozidla nesdělil, což odůvodňovalo zahájení řízení ve věci přestupku provozovatele vozidla. Pokuta pak byla uložena na samotné spodní hranici zákonného rozpětí, což lze považovat za přiměřené.

III. Žaloba

7. Žalobce v žalobě s odkazem na svá předchozí vyjádření ve správním řízení namítal, že faktickému provedení blokového čištění nebránil, protože vozidlo bylo v rozhodnou dobu přeparkováno mimo oblast zákazu stání. Policejní dokumentace zachycuje místo spáchání přestupku mimo dobu provádění blokového čištění, což potvrdil také prvostupňový orgán. V této souvislosti žalobce marně navrhoval doplnění dokazování výsledkem jedné z osob, která blokové čištění prováděla. Z toho důvodu navrhl provedení daného důkazu v řízení před soudem, a to za účelem posouzení důvodnosti žaloby.
8. Kromě toho žalobce argumentoval tím, že současná právní úprava neumožňuje spáchání přestupku provozovatele vozidla ve stádiu pokusu, ale naopak je založena na objektivním principu, tedy bez ohledu na zavinění. Současně žalobce brojil proti úvahám správních orgánů ohledně materiální stránky přestupku. Konkrétně poukázal na skutečnost, že samotnému provedení blokového čištění nijak nebránil, pročez jeho jednání postrádá společenskou škodlivost a nemělo by být postihováno. Při postihu přestupku provozovatele vozidla je podle žalobce nutné rovněž zohlednit, zda se nejedná pouze o snahu zajistit finanční příjem obecního rozpočtu.
9. Z těchto důvodů žalobce navrhl, aby krajský soud napadené a prvostupňové rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

10. Žalovaný ve svém **vyjádření** uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí. Podle jeho názoru je smyslem stanoveného zákazu stání zajištění volné plochy pro realizaci blokového čištění. Samotný časový úsek stanoveného zákazu stání reflektuje dobu, která je za tímto účelem potřeba. Musí být totiž zohledněna nejen doba nutná k samotnému čištění pozemní komunikace, ale také příjezdu dopravních vozidel a zařízení.
11. V této souvislosti žalovaný poukázal na možné důsledky přijetí výkladu žalobce tak, že kdyby každý řidič reagoval na stanovený zákaz stání tím, že by vozidlo přeparkoval až v okamžiku započetí blokového čištění, tak to by celý proces zákonitě zdrželo. Stejně tak je žádoucí, aby vozidla na daném místě neparkovala určitou dobu po dokončení mechanického čištění pozemní komunikace, a to ve vazbě na následné ruční dočištění. Je proto dán zájem na tom, aby byla dopravní značka zákazu stání respektována po celou dobu, která je na ni vymezena.
12. Dále žalovaný poukázal na skutečnost, že nemohl zaparkované vozidlo neustále sledovat, protože by si musel všimnout strážníků Městské policie Brno, kteří se na ulici zdržovali přinejmenším 45 minut, neboť museli opatřit veškerou fotodokumentaci prokazující neoprávněné státní vozidla. Během dané doby se však k vozidlu nikdo nedostavil. Spáchání pokusu přestupku provozovatele vozidla je pak podle žalovaného z logiky věci vyloučeno. Žalobci dále nic nebránilo v tom, aby řidiče vozidla na výzvu správního orgánu označil, což neučinil. Prvostupňový orgán tak postupoval v souladu se zákonem, přičemž naplnění materiální stránky přestupku dostatečně zdůvodnil. Proto žalovaný krajskému soudu navrhl, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl.

13. K vyjádření žalovaného podal žalobce **repliku**, ve které v návaznosti na argumentaci obsaženou v žalobě uvedl, že v pravidelných intervalech kontroloval situaci na pozemní komunikaci, aby vozidla včas přeparkoval a nevytvářel tak překážku pro blokové čištění. Současně žalobce doplnil, že většina provozovatelů vozidel není z důvodu svých pracovních povinností schopna v denní dobu neustále kontrolovat, zda již blokové čištění započalo či nikoliv. Hypotetická situace, se kterou žalovaný pracoval, je proto krajně nepravděpodobná.
14. Co se týče přítomnosti strážníků Městské policie Brno, žalobce jim nevěnoval pozornost, a to rovněž ve vazbě na umístění vozidla a rušivé vlivy spojené s čištěním pozemní komunikace. Závěrem žalobce opětovně zdůraznil, že nelze akceptovat praxi spočívající v postihování řidičů či provozovatelů vozidel za neoprávněné stání dlouhou dobu předtím, než je blokové čištění fakticky započato. Důvodem je skutečnost, že takové jednání nevykazuje potřebnou míru společenské škodlivosti. Proto žalobce na podané žalobě setrval.

V. Skutečnosti zjištěné ze správního spisu

15. Ve správním spisu se nachází zejména oznámení přestupku a policejní fotodokumentace zachycující zaparkované vozidlo žalobce reg. zn. X v čase 11:37 – 11:45 hod., včetně umístěných dopravních značek stanovujících zákaz stání dne 3. 4. 2019, a to v době od 10:00 hod. do 14:30 hod. Na základě těchto podkladů byl žalobce jako provozovatel vozidla vyzván dne 4. 6. 2019 k úhradě určené částky nebo ke sdělení údajů o totožnosti řidiče. Jelikož žalobce na danou výzvu nereagoval, bylo vydáno usnesení prvostupňového orgánu ze dne 12. 11. 2019, kterým bylo podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu ve vztahu k nezjištěnému řidiči odloženo.
16. Následně byl vydán příkaz ze dne 13. 11. 2019, proti kterému žalobce podal v zákonem stanovené lhůtě odpor. V důsledku toho prvostupňový orgán doručil žalobci oznámení o provedení důkazů mimo ústní jednání dne 6. 1. 2020. Žalobce poté zaslal prvostupňovému orgánu písemné vyjádření ze dne 19. 12. 2019, ve kterém zejména uvedl, že vozidlo před faktickým započatím blokového čištění přeparkoval, protože nedošlo k naplnění materiální stránky přestupku. Současně žalobce navrhl doplnění dokazování výsledkem D. V., které byla v daném místě jako pracovník provádějící čištění pozemní komunikace přítomna. Z protokolu o provedení důkazů ze dne 6. 1. 2020 dále vyplývá, že byl v nepřítomnosti žalobce proveden důkaz obsahem správního spisu, včetně dodatečně opatřeným mapovým podkladem (www.mapy.cz) zobrazující ulici Jaselskou a výpisem z karty vozidla RZ: X.
17. Následně bylo vydáno rozhodnutí o přestupku, proti kterému se žalobce odvolal. Jelikož prvostupňový orgán nepovažoval podané odvolání za důvodné, postoupil ho spolu se správním spisem žalovanému, který vydal napadené rozhodnutí.

VI. Posouzení věci krajským soudem

18. Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s. ř. s.).
19. V souladu s ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
20. Soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili (nevyjádřili výslovný nesouhlas) a krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.
21. Žaloba **není důvodná**.
22. Žalobce z více důvodů brojil proti nezákonnosti rozhodnutí správních orgánů. Konkrétně poukázal na problematický aspekt právní konstrukce objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla, neboť neumožňuje, aby došlo ke spáchání daného přestupku ve stádiu pokusu. Současně žalobce argumentoval tím, že došlo pouze k naplnění formálních znaků skutkové podstaty přestupku, protože před samotným započítím blokového čištění vozidlo přeparkoval. Nelze proto dovozovat naplnění materiální stránky přestupku, což správní orgány dostatečně nezohlednily. Za účelem prokázání svých tvrzení pak žalobce stejně jako ve správním řízení navrhoval provedení důkazu svědeckou výpovědí D. V., které se na místě spáchání přestupku v rozhodnou dobu nacházela.
23. Krajský soud předně připomíná, že se v nyní projednávané věci nejedná o postih řidiče vozidla, ale jeho provozovatele. V tomto ohledu je pak nutné dát žalovanému za pravdu v tom, že ústavní konformita objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla podle ust. § 125f odst. 1 ve spojení s ust. § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu byla posouzena Ústavním soudem, a to v nálezu ze dne 16. 5. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 15/16 (rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>).
24. Pokud se pak žalobce dovolává dílčího závěru Ústavního soudu ohledně posouzení vlivu postihu provozovatelů vozidel na dodržování pravidel silničního provozu (bod 109 citovaného nálezu), Ústavní soud zde v zásadě apeloval na zohledňování skutečného účelu dotčené právní úpravy při rozmisťování automatizovaných technických prostředků sloužících k měření rychlosti vozidel. Jejich účelem má být totiž zvýšení bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, nikoliv zajištění přísunu finančních prostředků do obecního rozpočtu. Krajský soud ovšem připomíná, že přestupková odpovědnost žalobce jako provozovatele vozidla nebyla v tomto případě založena na jednání neznámého řidiče spočívajícím v překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci, nýbrž v porušení zákazu stání, které bylo v dotčeném místě přechodně stanoveno za účelem provádění blokového čištění. Argumentace žalobce je proto v tomto směru nepřiléhavá.
25. Co se pak týče žalobcem namítané nemožnosti postihu provozovatelů vozidel za pokus přestupku, je nutné připomenout, přestupkové právo není na rozdíl od trestního práva

hmotného založeno na obecně zakotveném postihu protiprávního jednání ve stádiu pokusu, pakliže naplňuje formální znaky některé ze skutkových podstat stanovených zákonem. Tento závěr jednoznačně vyplývá z ust. § 6 odst. 3 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nový přestupkový zákon“), ve kterém je stanoveno, že: *„Pokus přestupku je trestný, pokud tak stanoví zákon, a to stejně jako dokonaný přestupek.“*

26. Opačný závěr nelze dovodit ani z dotčených ustanovení zákona o silničním provozu, která jsou ve vztahu k novému přestupkovému zákonu speciální právní úpravou. Jinými slovy, pokud dotčený právní předpis nepředvídá možné spáchání přestupku provozovatele vozidla podle ust. § 125f odst. 1 a násl. zákona o silničním provozu ve stádiu pokusu, jedná se předně o rozhodnutí zákonodárce, které koresponduje s přístupem, který je v přestupkovém právu všeobecně uplatňován.
27. Je třeba také zdůraznit, že samotná povaha přestupku provozovatele vozidla (§125f odst. 1 zákona o silničním provozu) trestání jeho pokusu neumožňuje. Jedná se totiž o specifický druh odpovědnosti za výsledek, kdy je provozovatel postihován pouze za to, že nezajistil dodržování povinností řidiče a pravidel provozu na pozemních komunikacích, byť k jejich porušení mohlo dojít jinou osobou, na jejíž jednání provozovatel nemusel mít přímý vliv. Nad rámec uvedeného je vhodné doplnit, že správní orgány mohou jednat pouze na základě zákona a v jeho mezích, přičemž nejsou oprávněny vytvářet či modifikovat podmínky pro uplatnění jednotlivých forem přestupkové odpovědnosti. K tomu zdejší soud dodává, že i kdyby bylo možno pokus daného přestupku postihnout, nemělo by žádný vliv na druh a výši správního trestu, který mohl být žalobci uložen. Tyto námitky žalobce tedy rovněž nejsou důvodné, neboť se v jeho případě o pokus daného přestupku rozhodně nejednalo a ani jednat nemohlo.
28. Kromě toho krajský soud nepovažoval za důvodnou ani námitku brojící proti závěru správních orgánů ohledně naplnění materiální stránky přestupku. Jak již bylo uvedeno, jedná se v nyní projednávané věci o přestupek provozovatele vozidla, nikoliv samotného řidiče, jehož totožnost nebyla ze strany žalobce na výzvu správního orgánu sdělena. Uvedená skutečnost má poté vliv rovněž na hodnocení dalších okolností spáchání přestupku, včetně absence zavinění a zohlednění míry společenské škodlivosti. Z toho důvodu není zásadně povinností správních orgánů hodnotit subjektivní či materiální stránku jednání neznámého řidiče, protože předmětem posouzení je v tomto řízení pouze porušení povinnosti provozovatele vozidla.
29. Tento závěr koresponduje s judikaturou Nejvyššího správního soudu, který například ve svém rozsudku ze dne 24. 5. 2017, č. j. 3 As 114/2016 – 46 (dostupný na www.nssoud.cz), konstatoval, že: *„„Ustanovení § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu však cíleně odkazuje jen na „znaky přestupku podle tohoto zákona“, tj. součástí skutkové podstaty správního deliktu provozovatele vozidla nečiní ty znaky přestupku, které vyplývají až z obecné právní úpravy přestupkové odpovědnosti či analogicky aplikovaných zásad trestního práva, jako je tomu (vedle již zmíněných) například u materiální stránky přestupku, věku a přičetnosti pachatele, neexistence přestupkové imunity, právního omylu aj. Ke zkoumání těchto znaků byl dán prostor v řízení o přestupku řidiče vozidla, nikoliv však v řízení o správním deliktu provozovatele*

vozidla (viz obdobný závěr Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 28. 11. 2016, č. j. 8 As 156/2016-35).“

30. V případě přestupku provozovatele vozidla podle ust. § 125f odst. 1 ve spojení s ust. § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu lze poté hovořit o existenci tzv. typové společenské škodlivosti, která může být v zásadě dovozována toliko ze samotného porušení zákonem stanovených povinností, což bylo ostatně reflektováno také při stanovení výše uložené pokuty. V opačném případě by nastala absurdní situace, kdyby naplnění skutkové podstaty tohoto přestupku, jehož ústavní konformita byla Ústavním soudem potvrzena, nemohlo být *de facto* vůbec postihováno, a to s odkazem na skutečnost, že pouhé porušení zákonem stanovených povinností není dostatečným důvodem pro naplnění materiální stránky tohoto druhu přestupkového jednání.
31. Nad rámec uvedeného krajský soud dodává, že ani související úvahy správních orgánů ohledně společenské škodlivosti jednání řidiče vozidla (porušení přechodné dopravní značky stanovující zákaz stání) nelze považovat za nesprávné, byť se přímo netýkají porušení povinnosti provozovatele vozidla. Nelze totiž aprobovat argumentaci žalobce spočívající v tom, že je na uvážení řidiče vozidla či jeho provozovatele, zda a za jakých podmínek bude respektovat zákazové dopravní značení.
32. Pokud byl zákaz stání řádně stanoven v určitém časovém rozmezí, nepochybně tím byla reflektována potřeba zajistit plynulé a efektivní blokové čištění dotčené pozemní komunikace. Jedná se totiž z povahy věci o komplexní proces, který souvisí nejen s průjezdem čistících vozidel, ale také kontrolou a přípravou přilehlých ploch, včetně jejich následného dočištění a schnutí.
33. Není tedy podstatné, v jakou konkrétní dobu (před nebo po čištění pozemní komunikace) se vozidlo na daném místě nacházelo, jednalo-li se o dobu pokrytou platným zákazem stání. Tvrzení žalobce, že je v podstatě jedním z mála provozovatelů, který si může dovolit v denní dobu průběžně kontrolovat své vozidlo, není ničím podloženo. Ani v opačném případě by žalobce (resp. v rámci správního řízení neznámého řidiče vozidla) nevyvinilo. Ke spáchání přestupku totiž může dojít již samotným ohrožením právem chráněného zájmu, aniž by musel být přímo porušen. Stejně tak žalobce či jiné osoby k záměrnému porušování dopravního značení nijak neopravňuje ani skutečnost, že má jinak dané parkovací místo „předplaceno“.
34. Skutkový stav věci (porušení dopravního značení) žalobce nijak nezpochybňoval, neboť doplnění dokazování svědeckou výpovědí navrhované svědkyně paní Vodákové navrhoval pouze za účelem prokázání svého tvrzení, že v době neoprávněného stání vozidla blokové čištění fakticky probíhalo či nikoliv. Tato otázka však není z hlediska posouzení jeho přestupkové odpovědnosti relevantní. Proto krajský soud považoval další dokazování za nadbytečné, přičemž dospěl stejně jako správní orgány k tomu, že žalobce svým jednáním naplnil formální i materiální znaky přestupku provozovatele vozidla podle ust. § 125f odst. 1 ve spojení s ust. § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu.

VII. Závěr a náklady řízení

35. Ze všech shora uvedených důvodů bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
36. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, pročez se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 30. listopadu 2021

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.